

Valtuustoaloite - maksuton kesäruokailu lapsille ja nuorille**Khall § 131 24.08.2026****Valmistelija**

*Hallintosihteeri Armi Kirvesmäki, puh. 0400 798 010 tai
armi.kirvesmaki@perho.com.*

Valtuutetut Elisa Marjusaari, Markus Kivelä, Mikko Tamminen ja Toni Syrjälä
jättivät 15.6.2026 seuraavan valtuustoaloitteen.

Valtuustoaloite: maksuton kesäruokailu lapsille ja nuorille.

Koska usean lapsen ja nuoren ainut päivän ateria saattaa olla kouluruokailu ja samalla taloudelliset haasteet, sekä lapsiperheköyhyys ovat vaikeuttaneet perheiden tilannetta, esitämme, että Perhon kunta osoittaa aloitteellisuutta ja käynnistää selvityksen lasten ja nuorten maksuttoman kesäruokailun mahdollistamiseksi.

Tämä edistäisi Perhon kunnan strategian mukaista perholaisten hyvinvointia ja toimii yhtenä tulevaisuuden tekijänä kunnassamme.

Voisimme selvittää, olisivatko yritykset ja muut kolmannen sektorin toimijat kiinnostuneita lähtemään mukaan tähän toimintaan kunnan tueksi.

Aloite ei ole ainutlaatuinen, vaan myös useassa kaupungissa järjestetään kesäruokailuja alle 18- vuotiaille, kuten Porissa, Tampereella ja Oulussa.

Tämä aloite olisi suuri kädenojennus lapsiperheille ja nuorille. Erityisesti heille, joiden taloudellinen tilanne on haasteellinen.

Oheisaineisto

-

Liitteet

-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus

1. lähettää aloitteen teknisen toimen valmisteluun, ja
2. pyytää selvityksessä huomioimaan toiminnan käytännön ratkaisut ja mahdolliset yhteistyötavat eri toimijoiden kanssa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Toimenpiteet, otteet

Ympäristö- ja tekninen lautakunta

YmpTek 06.10.2026
75/00.01.02/2026

Valmistelija

*Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, p. 040 051 0706 tai
alpo.anisimaa@perho.com*

Tekninen toimi on selvittänyt maksuttoman kesäruokailun järjestämisen edellytyksiä ruoanvalmistuksen, henkilöstöresurssien, jakelun sekä kustannusten näkökulmasta.

Ruokailijoiden ja annosten määrä:

Kesällä 2027 perusopetuksen vuosiluokille 1–9 siirtyviä lapsia ja nuoria arvioidaan olevan noin 380. Mikäli ruokailu järjestettäisiin kaikille kohderyhmään kuuluville lapsille ja nuorille koko kesäloman ajan, muodostuisi arkipäiviä noin 50, jolloin valmistettavien aterioiden määrä olisi yhteensä noin 19 000 annosta.

Raaka-aineet:

Raaka-ainekustannusten arvioidaan olevan keskimäärin noin 2 euroa annosta kohden, jolloin elintarvikekustannukset olisivat yhteensä noin 38 000 euroa. Valmisruokien käyttö voisi vähentää työmäärää, mutta kasvattaisi vastaavasti elintarvikekustannuksia.

Henkilöstö:

Nykyiset ruokapalvelujen henkilöstöresurssit eivät mahdollista laajamittaisen kesäruokailun järjestämistä kesäaikana ilman lisähenkilöstöä. Ruokien valmistaminen kaikille kohderyhmään kuuluville edellyttäisi arviolta noin kolmen henkilötyövuoden lisäresurssia. Lisähenkilöstön kustannusvaikutus olisi noin 90 000 euroa vuodessa. Lisäresurssit tukisivat osaltaan myös sijaisjärjestelyjä lukuvuoden aikana.

Jakelu:

Ruokailujen järjestämiseen liittyy myös merkittäviä käytännön haasteita. Mikäli ruokailu toteutettaisiin koulujen ruokaloissa, tulisi ruokailujen valvontaan varata henkilöstöä vähintään kahteen toimipisteeseen. Lisäksi lasten ja nuorten kulkeminen ruokailupaikkoihin muodostuisi haasteelliseksi, sillä kesäaikaan ei ole käytössä koulukuljetuksia eikä kunnassa ole kattavaa joukkoliikennettä.

Vaihtoehtoisesti ruoka voitaisiin jakaa kotiin kuljetettuna joko jäähdytettyinä annoksina muutaman kerran viikossa tai päivittäin lämpimänä ateriana. Perhon laaja maantieteellinen alue aiheuttaa kuitenkin merkittäviä kuljetus- ja logistiikkakustannuksia. Kuljetusmatkojen arvioidaan olevan noin 200–300 kilometriä päivässä, jolloin kuljetusten kustannukset olisivat noin 10 000–15 000 euroa kesässä. Lisäksi kotiin toimitettavat ateriat edellyttäisivät pakkausmateriaalien hankintaa, joiden kustannus olisi arviolta noin 6 000 euroa.

Kokonaisuutena maksuttoman kesäruokailun järjestämisen kustannuksiksi arvioidaan toteutustavasta riippuen noin 150 000–203 000 euroa kesää kohden. Tämä vastaa keskimäärin noin 8–11 euron kustannusta annosta kohden.

On lisäksi arvioitavissa, ettei kaikki kohderyhmään kuuluvat lapset tai nuoret osallistuisi ruokailuun päivittäin. Toiminnan tarkoituksenmukainen järjestäminen edellyttäisi ilmoittautumis- tai varausjärjestelmää, jotta valmistettavien annosten määrä voitaisiin mitoittaa mahdollisimman tarkasti ja ruokahävikki pysyisi kohtuullisena.

Vaikutusten arviointi:

Maksuttomalla kesäruokailulla voidaan tukea lasten ja nuorten hyvinvointia, ravitsemusta sekä lapsiperheiden arjessa selviytymistä kesäaikana. Toiminnalla voisi olla erityistä merkitystä perheissä, joissa taloudellinen tilanne on haastava tai joissa kouluruokailu muodostaa merkittävän osan lapsen päivittäisestä ravinnonsaannista.

Toisaalta toiminnan järjestäminen koko kunnan alueella edellyttää huomattavia taloudellisia ja henkilöstöresursseja. Perhon kunta on pinta-alaltaan laaja ja väestö sijoittuu useisiin eri kyläalueisiin, mikä lisää jakeluun ja saavutettavuuteen liittyviä haasteita.

Yhteistyömahdollisuudet:

Selvityksen perusteella ruokailujen järjestäminen kunnan omana toimintana olisi mahdollista, mutta kustannuksiltaan merkittävää. Vaihtoehtoisesti toimintaa voitaisiin toteuttaa yhteistyössä seurakunnan, rauhanyhdistyksen, kyläyhdistysten, urheiluseurojen tai muiden kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Kunta voisi tällöin osallistua toiminnan rahoittamiseen, tarjota käyttöön tiloja, keittiöpalveluita ja/tai raaka-aineita sekä tukea toiminnan koordinoitua. Tällainen toimintamalli voisi alentaa kunnan kustannuksia sekä mahdollistaa ruokailujen järjestämisen yhteisöllisen toiminnan yhteydessä.

Johtopäätökset:

Teknisen toimen selvityksen perusteella maksuttoman kesäruokailun toteuttaminen kaikille perusopetusikäisille lapsille ja nuorille on käytännössä mahdollista, mutta edellyttää merkittäviä lisäresursseja ja arviolta 150 000–203 000 euron vuotuista lisämäärärahaa. Kustannustehokkaimpana jatkovalmisteluvaihtoehtona voidaan pitää yhteistyömallien selvittämistä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Aloitteessa esiin nostettu tavoite lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisesta on kannatettava, mutta kunnan omana toimintana toteutettuna järjestelmän kustannukset ovat huomattavat suhteessa saavutettavaan hyötyyn.

Teknisen johtajan päätösehdotus

Lautakunta merkitsee selvityksen tiedoksi ja toteaa, että maksuttoman kesäruokailun järjestäminen kunnan omana toimintana olisi mahdollista, mutta edellyttäisi merkittäviä lisäresursseja ja vuosittain arviolta 150 000–203 000 euron lisämäärärahaa.

Lautakunta toteaa, että kolmannen sektorin kanssa toteutettavat yhteistyömallit voivat tarjota kustannustehokkaan vaihtoehdon aloitteen tavoitteiden edistämiseksi. Näiden yhteistyömahdollisuuksien tarkempi selvittäminen edellyttäisi kuitenkin erillistä valmistelua, johon teknisen toimen nykyiset henkilöstöresurssit eivät riitä

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle, että valtuustoaloite katsotaan teknisen toimen osalta loppuun käsitellyksi. Mikäli kunta haluaa selvittää kolmannen sektorin kanssa toteutettavia yhteistyömalleja tarkemmin, edellyttää se erillistä valmistelua ja resursointia.

Päätös

Toimenpiteet, otteet
kunnanhallitus
